

کاربرگ و آزمون درس

ششم فارسی ششم

دبستان

www.mamplus.com

فارسی ششم دبستان

سؤالات و دانستنی‌های درس ششم : ای وطن

کامل کنید... www.mamplus.com

۱- هر کدام از کلمه‌های زیر را با دو حرف مختلف به گونه‌ای کامل کنید که دارای دو معنی متفاوت باشد.

الف) ع...ر - ع...ر (ب) ...صه - ...صه (پ) ش...ر - ش...ر

۲- هر بیت را با نوشتن مصراع نوشته نشده، کامل کنید.

همه با هم برادر وطنیم
جان و دل، رایگان بیفشانیم

درست یا نادرست ...

- ۳- در عبارت «ای سلام، ای سرودم، ای نگهبان وجودم»، ندا و منادا وجود دارد. × ✓
- ۴- در شعر، دو کلمه‌ی «قناری» و «بهاری» می‌توانند به عنوان قافیه به کار بروند. × ✓
- ۵- در کلمه‌ی «خوش» و «خوشحال» هم خانواده هستند. × ✓
- ۶- در جمله‌ی تشبیه‌ی «وطن، مانند خانه‌ی ما است.» کلمه‌ی «خانه» وجه شبه است. × ✓

پاسخ دهید...

۷- در عبارت و مصراع‌های زیر، «نشانه‌ی ندا» و «منادا» را مشخص کنید.

الف) ای وطن، همچو باران بهاری ← حرف ندا: منادا:

ب) سعدیا، مرد نکونام، نمیرد هرگز ← حرف ندا: منادا:

پ) یا رب، نکن از لطف، پریشان ما را ← حرف ندا: منادا:

ت) خدای کعبه، ای یکتا ← حرف ندا: منادا:

۸- برای هر کدام از کلمه‌های زیر، دو قافیه بنویسید.

الف) راه: ، (ب) غافل:

۹- عبارت‌های زیر را به صورت ساده و روان، بنویسید.

الف) شکر داریم کز طفولیت / درس حب‌الوطن همی خوانیم
ب) همه با هم برادر وطنیم / مهربان، همچو جسم باجانیم

۱۰- برای هر دسته از افراد زیر، دو نمونه بنویسید.

الف) افرادی که مانند غذا هستند. (ب) افرادی که مانند دارو هستند. (ج) افرادی که مانند بیماری هستند.
(..... -) (..... -) (..... -)

۱۲- در شعر «ای وطن»، شاعر «وطن» را به چه چیزهایی مانند کرده است؟

۱۳- با واژگان زیر و به کمک واژگان داخل پرانتز تشبیه مناسب بنویسید.

۱- مادر (مثل): ۲- کوه (چون):

۱۴- بیت زیر، چند جمله دارد؟

شیخ خندید و گفتش ای سلیم / این درخت علم باشد، ای علیم

۱۵- برای واژگان زیر، دو هم خانواده بنویسید.

۱- صادقانه ۲- محقق

۱۶- پاسخ دهید.

- ۱- مثل راز شعر حافظ / ای وطن ← مشبه: مشبه‌به:
- ۲- مثل غم در مرگ مادر / مثل کوه غصه‌هایی ← واژگان مترادف: و
- ۳- ای غم تو / شادی‌ام تو / مایه‌ی آزادی‌ام تو ← واژگان متضاد: و

۱۷- «کیمیای سعادت» از کیست؟

۱۸- عبارت زیر ما را به یاد کدام ضرب‌المثل می‌اندازد؟

«باید با دوستان مهربان باشیم و محبت خود را نثار آنان کنیم اما با دشمنان باید سخت برخورد کنیم و با آنان جدیت داشته باشیم.»

انتخاب کنید...

۱۹- شعر «همه از خاک پاک ایرانیم» سروده‌ی چه کسی است؟

۱) محمود حکیمی ۲) محمدرضا ترکی ۳) نادر ابراهیمی ۴) ایرج میرزا

۲۰- کدام دسته از کلمه‌های زیر، هم خانواده نیستند؟

۱) اخبار - مخبر ۲) کتاب - مکتوب ۳) حقیقت - محقق ۴) معلومات - عملیات

۲۱- در مصراع «اشرف و آنجب تمام ملل»، «اشرف» و «آنجب» به ترتیب به چه معنا هستند؟

۱) شریف - نجیب ۲) شریف‌تر - نجیب ۳) شریف‌ترین - نجیب‌ترین ۴) شریف - نجیب‌ترین

۲۲- مانند کردن کسی یا چیزی، به کسی یا چیز دیگر، چه نامیده می‌شود؟

۱) تشبیه ۲) توصیف ۳) کنایه ۴) جان بخشی

۲۳- در جمله‌ی «مینا، شاخه گل زیبایی خرید»، کدام کلمه «مفعول» است؟

۱) شاخه گل زیبا ۲) مینا ۳) گل ۴) خرید

۲۴- کدام یک از کلمه‌های زیر، مفرد است؟

۱) حکما ۲) ایران ۳) شیران ۴) مساجد

۲۵- کدام گزینه منادا ندارد؟

۱) ای خدا این وصل را هجران مکن / سرخوشان عشق را نالان مکن

۲) تا تو، ای بهار تازه آمدی / سروهای سرفراز آمدند

۳) خدایی که از بوی گل بهتر است / صمیمی‌تر از خنده‌ی مادر است

۴) سعدیا، مرد نکونام نمیرد هرگز / مرده آن است که نامش به نکویی نبرند

در عبارت های زیر، کلمه ای منادا کدام اند؟

منادا	عبارت
	خداوندا، به فریاد دلم رس
	خنده کنان گفت که ای بی خبر
	خواهر خوبم، قدر خانواده را بدان

با توجه به معنای هر واژه بهترین حرف را از میان حروف «ص؛ق؛ظ؛س؛ض؛غ» انتخاب کنید و در جای خالی بنویسید.

۱- ق.....ه: داستان

۲- عاش.....: شیفته، دوستدار

۳- حاف.....: نگهبان، نگهدار

۴-ادقانه: همراه با راستی و راستگویی

هر یک از بیت های زیر، از چند جمله تشکیل شده است؟

تعداد جملات	بیت
	رو که در خانه‌ی خود بسته ایم نیست گه کار، بسی خسته ایم
	خدایا! جهان پادشاهی تو راست ز ما خدمت آید، خدایی تو راست
	خنده کنان گفت که ای بی خبر مور ندیدم چو تو کوه نظر
	گفت یکی روز مرا دیده‌ای نیک بیندیش کجا دیده‌ای

فعل‌ها را طبقه بندی کنید. www.mamplus.com

نوشت، خواهم گفت، خوردیم، می‌پردازیم، پاسخ دادند، خواهیم بخشید، خواهند رفت، می‌پرد، بدانید

گذشته	حال	آینده

در هر مورد نشانه‌های ندا را پیدا کرده و دور آن خط بکشید، سپس واژه‌های منادا را در جای خالی بنویسید.

نمونه‌ها	واژه‌هایی که منادا هستند
ای زبان فارسی، ای دُرّ دریای دری	ای تو میراث نیاکان، ای زبان مادری
سعدی، اگر عاشقی کنی و جوانی	عشق محمد بس است و آل محمد
ای دیو بلند پای در بند	ای گنبد گیتی، ای دماوند

نام و نام خانوادگی:

آموزشگاه:

نوع آزمون:

کلاس:

طراح سوال:

زمان آزمون:

معنای کلمات زیر را در مکان مناسب بنویسید.

	غرور		تهی مغز
	جان پناه		مایه

جدول زیر را کامل کنید. www.mamplus.com

کلمه	غرور	دلیل	عطر	صادق
هم خانواده				

در هر دسته با توجه به نمونه، معنای هر واژه را روبه روی آن بنویسید.

چرخش ←	رویش ←	کوشش ← تلاش کردن
پژوهش ←	پرورش ←	
شامگاهان ←	بامدادان ←	بهاران ← هنگام بهار

با واژه های زیر، جمله هایی در وصف وطن بنویسید.

- ۱- دلاوری:
- ۲- نگهبان:

3

به نام خدا

فارسی

کلیبرگ شماره ۶

نام و نام خانوادگی:

ای وطن

تاریخ:

پایه: ششم

۱. معنای واژه ای را که زیر آن خط کشیده شده است، از بین گزینه ها پیدا کن و علامت بزنی.
الف) آن تهی مغز را چه علم و خبر/ که بر او هیزم است یاد دفتر

۱. نادان ۲. توخالی ۳. باهوش

ب) با غروری، با گذشتی / با وفایی همچو خاک

۱. تکبر ۲. بزرگی ۳. سربلندی

ج) ای غمم تو، شادی ام تو، مایه ی آزادی ام تو

۱. شیوه ۲. سبب ۳. ریشه

۲. به کمک نمونه ی نوشته شده، خانه های خالی جدول را پر کن.

www.mamplus.com

چرخش ←	رویش ←	کوشیدن ←	کوشش ←
شامگاهان ←	بامدادن ←	هنگام بهار	بهاران ←

۳. برای هر کدام از واژه های نوشته شده، از درون جدول یک هم خانواده پیدا کن و رو به روی آن بنویس.

ر	ط	ع	م	ت	ا	ج	ل
ی	ا	ر	ی	ه	ط	ت	م
ر	ص	ر	ل	و	ص	ض	س
ق	ن	و	س	ی	د	ی	ا
ت	د	ر	ت	ظ	ا	ف	ح
ن	و	غ	م	ب	ق	و	ا
م	ق	م	ا	ی	ت	ر	د

سلام	←	
غرور	←	
حافظ	←	
عطر	←	
صادقانه	←	

۴. واژه های درون جدول را با (...م) یا (ام) ترکیب کن.

واژه ها	...م	آم
سرزمین		
زندگی		
طعام		
صمیمی		

۵. در هر مورد (نشانه ی ندا) را پیدا کن و دور آن خط بکش. سپس واژه هایی را که (منادا) هستند، در خانه ی خالی روبه روی هر بیت بنویس.

www.mamplus.com

واژه هایی که منادا هستند.	نمونه ها
	ای زبان فارسی، ای درّ دریای ذری ای تو میراث نیاکان، ای زبان مادری
	سعدی، اگر عاشقی کنی و جوانی عشق محمد(ص) بس است و آل محمد(ص)
	گفت: نه نه یا رسول ا... مکن سرور لشکر، به جز شیخ کهن

۶. با توجه به هر جمله، جدول مربوط به آن را کامل کن.

سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز

حرف ندا	منادا	مفعول	صفت	فعل

خدایا، جوانان غیور این سرزمین را حافظ باش.

حرف ندا	منادا	مفعول	صفت	فعل

۷. جمله ها و عبارت های زیر را با یک (تشبیه) مناسب کامل کن.

- ✓ ستارگان در آسمان مثل می درخشیدند.
- ✓ رستم همچون محکم نیرومند بود.
- ✓ زندگی مانند

۸. درباره ی آینده ی کشور عزیزمان متنی در یک بند بنویس.

.....

.....

.....

.....

۱- درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید .

الف) به اسمی که مورد ندا قرار می گیرد موصوف می گویند .

ب) پرکاربردترین حرف ندا (ای- یا - آی- ا) هستند.

ج) منادا حتما باید در جمله باشد و نمی تواند محذوف باشد .

د) راز یعنی آنچه در دل نهفته باشد.

ک) ابومحمد غزالی از دانشمندان قرن پنجم است .

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .

الف) به کلمه هایی که معمولا در ابتدای جمله می آیند و انجام دادن کاری یا داشتن حالتی به آنها نسبت داده می شود می گویند.

ب) اولین کتاب نادرا بر ایهیمی به نام..... در سال ۱۳۴۱ نوشته شده است .

ج) به اسمی که مورد ندا قرار می گیرد میگویند .

د) کتاب کیمیای سعادت درباره ی در اواخر قرن نوشته شده است .

۳- مفرد واژه های زیر را بنویسید . www.mamplus.com

ستارگان : حقایق : آوارگان : آزمایش ها :

مورچگان عواطف : پهلوانان : ذخایر :

۴- در بیت زیر حرف ندا و منادا را مشخص کنید

الف) (شیخ خندید و بگفتش ای سلیم این درخت علم باشد ای علیم (مثنوی و معنوی))

ب) خداوندا به فریاد دلم رس کس بی کس تویی ، من مانده بی کسی (بابا طاهر)

ج) ای نام تو رویده به گلدان لبم در مرحمت تو غوطه ور ، روز و شبم (سید حسن حسینی)

۴- واژه‌های سمت راست را به هم معنی آنها در سمت چپ وصل کنید .

فریاد زد	جان پناه
به راستی	خروشید
محل تولد	صادقانه
پناهگاه	زادگاه

۵- در بیت (مثل سربازان عاشق / قهرمان قصه هایی) شاعر وطن را به چه چیزی تشبیه کرده است ؟

۶- مقصود از این که (برخی از مردم مانند بیماری هستند و ما هرگز به آنها نیازی نداریم) چیست ؟

۷- متن زیر را ادامه دهید . www.mamplus

ای وطن عزیزم، من

.....

.....

خسته نباشید عزیزانم

۱- جمله های زیر را با استفاده از واژه های درس، کامل کنید.

ای دوستت دارم ؛ چون مانند سرودی از اعماق وجودم شنیده می شوی . دوستت دارم؛ زیرا مانند کوه در برابر استواری ، قهرمان همچو خوش ترین یادها در دل ها ، جاودانه خواهد بود . نم نم باران بهاری و بوی گل ها ، یادآور اشعار زیبای است . دوستت دارم و با نگهبان بلندی های خاک پاکت هستم.

۲- در عبارات و ابیات زیر منادا و حرف ندا را مشخص کنید.

www.mamplus.com

منادا	نشانه ی ندا	عبارات و مصراع ها
		ای وطن ، همچو باران بهاری
		سعديا ، مرد نگونام ، نميرد هرگز
		يارب ، نكن از لطف ، پريشان ما را
		خدای کعبه ، ای یکتا

۳- متن زیر را تا یک بند ادامه بده و کلمه های زیر را در آن به کار ببر.

وطن - نگهبانی - کوه - شهادت - مادر

ایران را دوست دارم

۴- کلمه های زیر را به چیزهای مناسب، تشبیه کنید و در جمله ای به کار ببرید.

- الف) وطن مثل :
- ب) کوه چون :
- ج) معلم مثل :
- د) شعر چون :

۱- معنی واژه های زیر را بنویسید www.mamplus.com

اشرف :

انجب :

قدیم :

۲- معنی و مفهوم بیت زیر را بنویسید

اشرف و انجب تمام ملل

یادگار قدیم دورانیم

۳- متضاد کلمات زیر را بنویسید

قدیم :

دشمن :

۴- با کلمات زیر جمله بسازید

وطن :

ایمان :

۵- کدام کلمه از لحاظ املايي نادرست می باشد

ب (مادر خویش

الف (مادر خویش

د (طفولیت

ج (حب الوطن